

‘NU JIJ!’

**ACTIEVE WERKVORMEN VOOR
SPREEKVAARDIGHEID IN DE ISK-KLAS**

LOWAN STUDIEDAG

8 november 2021

petra.popma@itta.uva.nl

20 THEMA'S ALFATAAL

DIT BEN IK!

IK GA NAAR SCHOOL

IK OP SCHOOL

IK PRAAT MET JOU

IK WERK OP DE COMPUTER

IK MAAK EEN AFSpraak

MIJN LICHAAM EN GEZONDHEID

IK GA NAAR DE DOKTER

IK EN MIJN VRIENDEN

THUIS IS WAAR IK WOON

LOS VAN ELKAAR TE GEBRUIKEN

IK EN MIJN FAMILIE

IK DOE BOODSCHAPPEN

IK MAAK ETEN

MIJN KLEREN EN VERZORGING

IK SPORT

IK GA NAAR DE BIEB

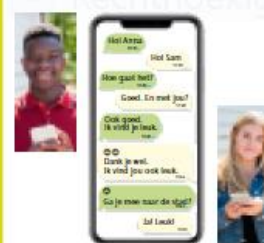
MIJN WERK EN MIJN STAGE

IK REIS

IK EN JIJ

MIJN TOEKOMST

DIDACTISCHE AANPAK

- De leerling actief, alle leerlingen doen mee
- Van input naar output, veel woorden leren en veel herhalen
- 'Handige zinnen' (formulaic speech) leren, met aandacht voor verstaanbaarheid
- Toewerken naar een concreet doel, buiten de les met een praktijkopdracht

Jazeker!

Mag ik op de computer?

2. SPREEKOEFFENINGEN

Praatje:

korte ritmisch uitgesproken dialoog of tekst, waarbij de zinnen tweemaal te horen zijn en de leerlingen meepraten

Een-tweetje:

gestuurde spreekoefening met vraag-antwoordcombinaties

2 IK PRAAT MEE

Luister naar de docent.

Praat mee.

Deel 1

Ik ga naar de bieb.

Ik ga naar de bieb.

Wat ga je doen?

Wat ga je doen?

Een boek lenen.

Een boek lenen.

O, ja?

O, ja?

En een film zoeken.

En een film zoeken.

O, ja?

O, ja?

En computeren.

En computeren.

Leuk, mag ik mee?

Leuk, mag ik mee?

Ja! Kom, we gaan!

Ja! Kom, we gaan!

 Luister naar de docent.

 Praat mee.

 Lees de tekst.

 Praat mee.

Deel 2

Kunt u me **helpen**?

Kunt u me **helpen**?

Ja, zeg het maar.

Ja, zeg het maar.

Ik zoek een **boek**.

Ik zoek een **boek**.

Een boek staat daar.

Een boek staat daar.

Ik wil op de **computer**.

Ik wil op de **computer**.

De computer staat daar.

De computer staat daar.

Ik wil een **film** kijken.

Ik wil een **film** kijken.

De films staan daar.

De films staan daar.

Ik wil muziek luisteren.

Ik wil muziek luisteren.

De muziek staat daar.

De muziek staat daar.

Kan ik het boek **lenen**?

Kan ik het boek **lenen**?

Ja, de balie is daar.

Ja, de balie is daar.

Dank u wel!

Dank u wel!

Deel 3

Hallo Ahmed,

Hallo Ahmed.

Goedemorgen meneer.

Goedemorgen meneer.

Hoe gaat het thuis?

Hoe gaat het thuis?

Niet zo goed.

Niet zo goed.

Wat is er dan?

Wat is er dan?

Mijn moeder is ziek.

Mijn moeder is ziek.

Oh, wat naar.

Oh, wat naar.

Ik ben soms verdrietig.

Ik ben soms verdrietig.

Dat is niet fijn.

Dat is niet fijn.

Nee...

Nee...

Kan ik je helpen? Zeg het maar.

Kan ik je helpen? Zeg het maar.

Deel 1

Goedemorgen Noor.

Goedemorgen Noor.

Hallo mevrouw.

Hallo mevrouw.

Hoe gaat het thuis?

Hoe gaat het thuis?

Goed!

Goed!

Hoe is je klas?

Hoe is je klas?

Leuk!

Leuk!

Hoe is de les?

Hoe is de les?

Prima!

Prima!

EEN TWEETJE

1. Hou je van hardlopen? – Ja, ... (ik hou van hardlopen)
2. Hou je van zwemmen? – Ja, ... (ik hou van zwemmen)
3. Hou je van wandelen? – Ja, ... (ik hou van wandelen)
4. Hou je van fietsen? – Ja, ... (ik hou van fietsen)
5. Hou je van dansen? – Ja, ... (ik hou van dansen)
6. Hou je van voetbal? – Ja, ... (ik hou van voetbal)

1. Hou je van hardlopen? – Nee, ... (ik hou niet van hardlopen)
2. Hou je van zwemmen? – Nee, ... (ik hou niet van zwemmen)
3. Hou je van wandelen? – Nee, ... (ik hou niet van wandelen)
4. Hou je van fietsen? – Nee, ... (ik hou niet van fietsen)
5. Hou je van dansen? – Nee, ik (hou niet van dansen)
6. Hou je van voetbal? – Nee, ... (ik hou niet van voetbal)

1	
2	
3	
4	
5	
6	

- ‘Ik-wij-jij-aanpak’
- Herhaal een vraag-antwoord tot het vlot en vloeiend gaat, allemaal tegelijk
- Wijs dan één leerling aan die individueel antwoordt

3. MEER SPREEKOEFFENINGEN

De kring rond:
leerlingen oefenen met
woorden of zinnen oefenen
in een kring

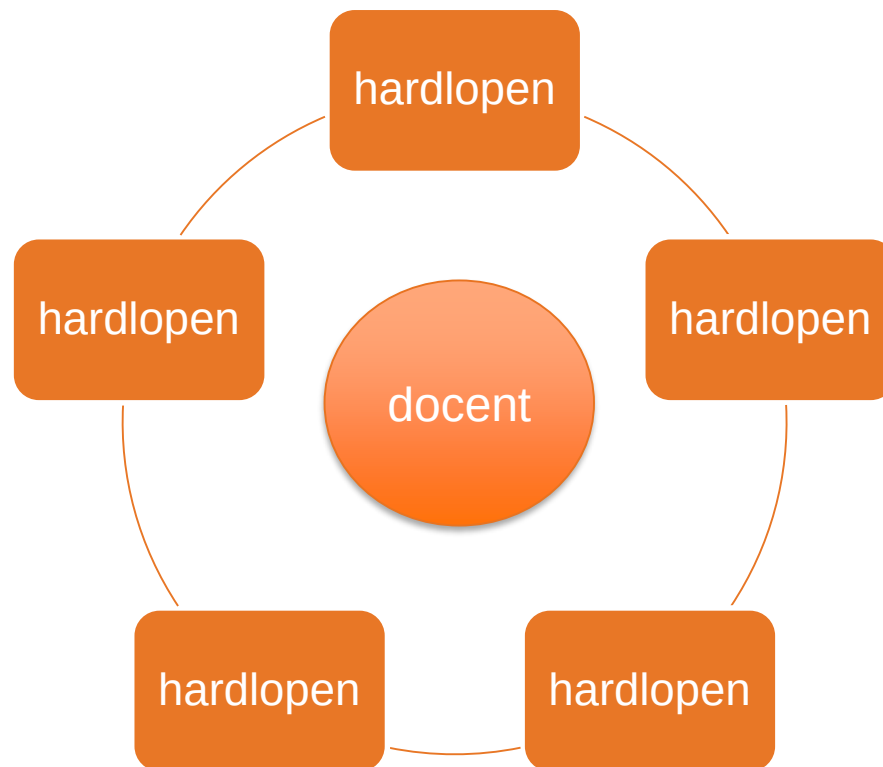
Dialog met kaartjes:
leerlingen oefenen in duo's
met behulp van
afbeeldingen/woorden op
kaartjes

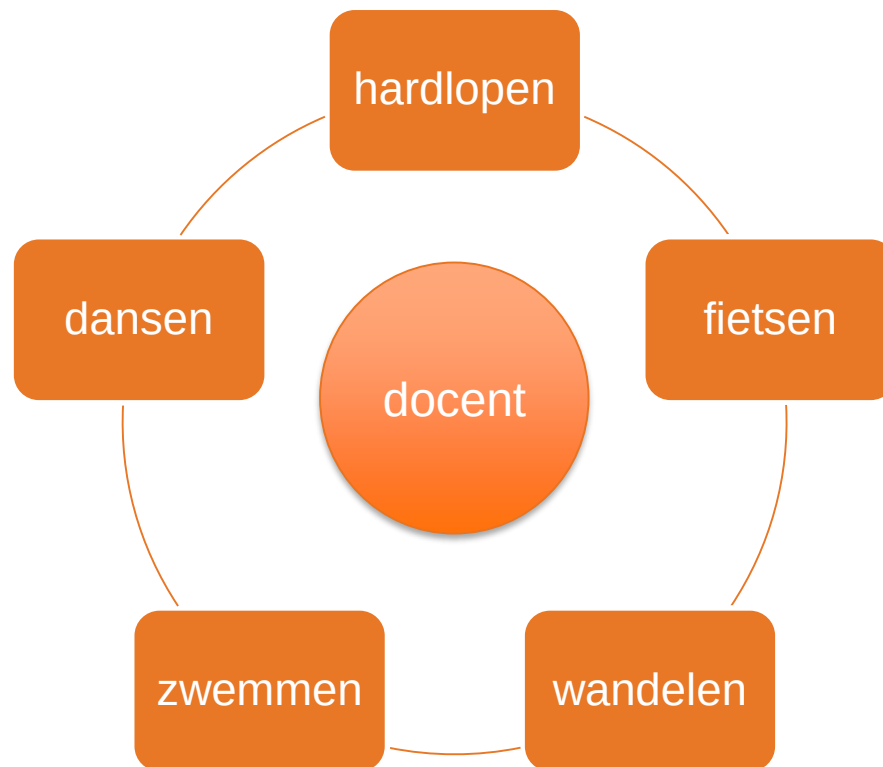
De werkvorm *De kring rond* is een inslijp oefening: de leerlingen herhalen steeds opnieuw een vraag plus antwoord en slijpen op die manier de woorden en zinnen in. Door het vele herhalen is dit daarnaast ook een geschikte werkvorm om de uitspraak mee te oefenen: herhaal geregeld de correcte uitspraak en laat leerlingen de vraag/het antwoord nogmaals uitspreken als het eerst niet goed uitgesproken werd.

- Selecteer ongeveer vijf woorden en vragen en antwoorden met deze woorden passend bij het thema van de les. Baseer de vragen op een vorige oefening, zoals een taalriedel, een TPR-oefening of gedeeltes uit het TPRS-verhaal.
- Begin met het woord te tonen met een voorwerp of een afbeelding en stel een vraag met het woord aan de groep. Bijvoorbeeld: *het blaadje. Mag ik een blaadje? – Alsjeblieft. Of: de dokter. Is dit een dokter? – Ja, dit is een dokter.* Oefen met de vraag en het antwoord door een gevorderde leerling de vraag te stellen en deze leerling te laten antwoorden. Zet dan de leerlingen in een kring en doe *De kring rond* op het niveau dat past bij de leerlingen in de groep.

ALLEMAAL HETZELFDE WOORD

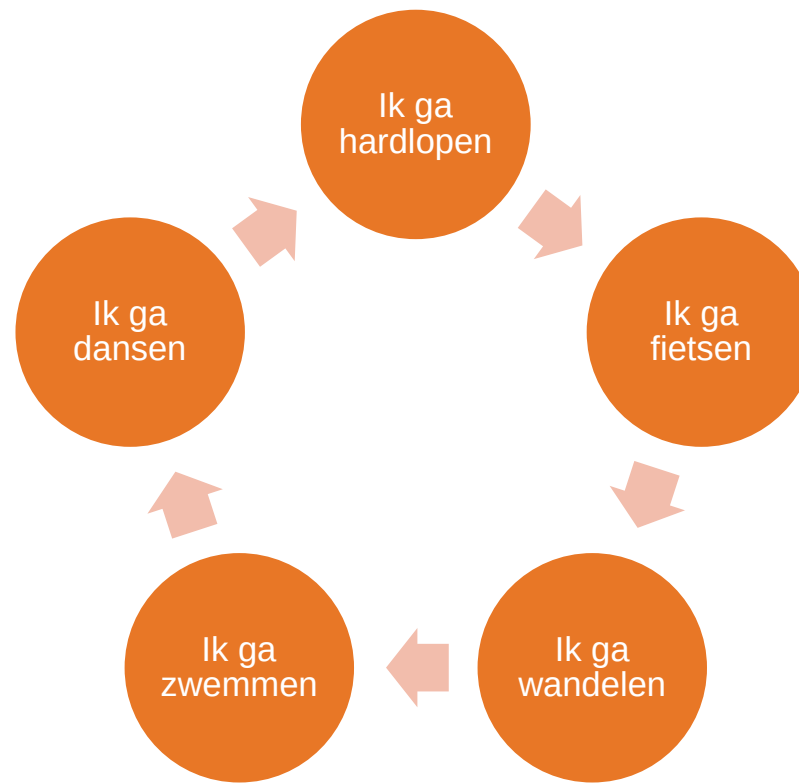
VARIATIE MET WOORD

VARIATIE MET ZIN

DE KRING ROND

VARIEER

- Met afbeelding – met zin
- Afbeelding of zin die wordt doorgegeven
- Meerdere kaartjes/strookjes tegelijkertijd in de kring
- Verschillende kanten op
- Leerlingen bedenken eigen nieuwe woorden/vragen
- ...

4. MOELIJKERE SPREEKOEFFENINGEN

Gespreksstrookjes:

leerlingen oefenen met zinnen op strookjes

Binnenkring-buitenkring:

leerlingen oefenen in duo's waarbij ze vaak van gesprekspartner wisselen

GESPREKSSTROOKJES

Wat ga je doen?

een boek lenen

een film zoeken

computeren

OVERIGE WERKVORMEN IN ALFATAAL

- TPR
- TPRS
- Spelletjes: Rendictee en Bingo!
- Actieve werkvormen voor leesvaardigheid

BIJ ELK THEMA EEN APARTE HANDLEIDING VOOR DE DOCENT

3 Ik praat met jou

Nodig: Handleiding Binnenkring-Buitenkring + Gespreksstrookjes

Luister naar de docent.

Bied de doelzinnen aan (zie bijlage). Oefen de uitspraak van woorden en zinnen met deze woorden.
Oefen tot iedereen het vlot kan zeggen.

Praat samen.

Laat de leerlingen de vragen op de strookjes lezen. Laat de leerlingen eventueel zelf nog twee vragen bedenken. Noteer deze op de blanco strookjes. Bijvoorbeeld: *Houd jij van muziek luisteren?*
Bedenk bij elke vraag een mogelijk antwoord.

Verdeel de leerlingen in twee kringen: een binnenkring en een buitenkring. Geef de leerlingen in de binnenkring een strookje met een vraag erop (de blauwe strookjes). De leerlingen in de buitenkring antwoorden. Als steuntje kunnen de leerlingen eventueel de antwoordstrookjes (de rode strookjes) gebruiken.

Leid de leerlingen bij de gestuurde spreekopdracht *Binnenkring-Buitenkring* (zie de handleiding).
Of doe *De kring rond* als *Binnenkring-buitenkring* nog te moeilijk is.

Differentiatie

- Alfa A antwoordt alleen met ja/nee.
- Alfa B/C antwoordt met hele zinnen.
- Alfa C oefent ook met de moeilijkere woorden en zinnen.

APARTE BESCHRIJVINGEN VAN WERKVORMEN VOOR DE DOCENT

Alfataal

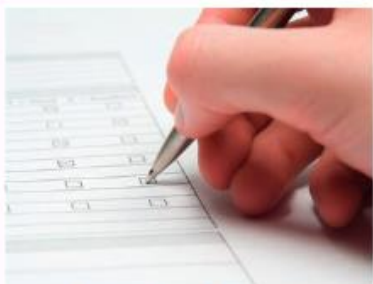
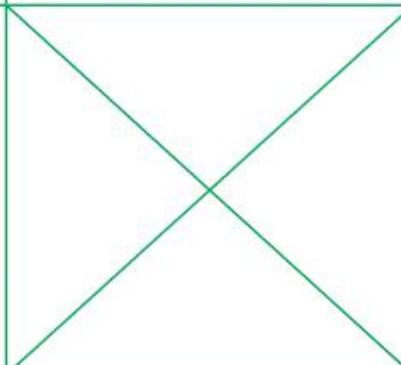
Handleiding

Binnenkring-buitenkring

Binnenkring-buitenkring is een werkvorm waarbij de leerlingen zelf leren spreken maar nog wel voldoende sturing krijgen. In deze werkvorm spreken de leerlingen met verschillende klasgenoten. Bij elke volgende gesprekspartner wordt de drempel om de woorden en zinnen te gebruiken iets lager, waardoor de leerling steeds zelfverzekerder zal worden in het gebruiken van de doelwoorden en -zinnen.

Stappen

- De input voor deze spreekoefening kan op verschillende manieren geboden worden:
 - ▶ mondeling
 - ▶ met afbeeldingen of voorwerpen
 - ▶ met doelwoorden op kaartjes, eventueel met een ondersteunende afbeelding
 - ▶ met zinnen op strookjes

B**I****N****G****O****trainen****hoe laat****wedstrijd****inschrijven****sportclub**

Sporta

> Naam _____

% Telefoon _____

Ik wil voetballen op:

☐ Maandag ☐ Dinsdag ☐ Woensdag

☐ Donderdag ☐ Vrijdag

> Datum _____

> Handtekening _____

formulier**team****bal**

6 IK LEES

Alfa A

Dit is Jun. En dit is Li.

Jun is **boos**. Boos op Li.

Jun **zegt**: ik ben boos.

Alfa B

Dit is Sara. En dit is Lex.

Sara is verliefd.

Ze is verliefd op Lex.

En Lex is verliefd op Sara.

Ze zijn een stel. **Leuk** hè? 😊

MEER

- Zie [Alfataal](#) op de website van LOWAN (het materiaal is vrij beschikbaar)
- Artikelen over de Leerlijn Alfabetisering ISK en Alfataal in Tijdschrift LES
- ITTA-training [Werken met Alfataal in de ISK-alfaklas](#): verdieping Alfataal in twee studiemiddagen met een tussentijdse praktijkopdracht om te oefenen in de eigen lespraktijk en om uit te wisselen met andere alfadocenten
- Kenniskring Alfabetisering ISK

KENNISKRING ALFABETISERING ISK

KENNISKRING ALFABETISERING ISK

Docenten in de ISK die lesgeven aan alfaleerlingen hebben te maken met een diverse groep leerlingen, die het liefst een vliegende start maken met het leren van Nederlands, inclusief het leren lezen en schrijven in het Nederlands. Het ITTA organiseert een kenniskring voor deze docenten, om kennis en ervaring uit te wisselen.

ACTUELE THEMA'S

Op dinsdag 15 februari 2022 organiseert het ITTA een kenniskring Alfabetisering ISK, waarin docenten met elkaar goede praktijkvoorbeelden bij elkaar brengen en vragen bespreken. Van tevoren verzamelt het ITTA de thema's en vragen die er leven. Aan de hand daarvan wordt een actueel thema bij alfabetisering in de ISK geselecteerd, zoals:

- Hoe krijg je leerlingen aan het praten?
- Wat is een passende combinatie van leermiddelen voor mijn groep?

GOEDE ERVARINGEN DELEN & ZOEKEN NAAR OPLOSSINGEN VOOR VRAGEN

Het doel van de kenniskring is een actieve uitwisseling rondom het thema 'Succesvol taalonderwijs aan alfaleerlingen in de ISK': om van elkaar te leren en om elkaar te inspireren door ervaringen en ideeën te delen met deelnemers van andere scholen.

VOOR WIE?

Deze kenniskring is bedoeld voor docenten in de ISK die met alfaleerlingen werken. Heb je tips over een goede werkbare aanpak die je graag deelt met collega's? Heb je of zoek je goede voorbeelden van lessen in de praktijk? Heb je vragen die je graag bespreekt met collega's uit het land? Dan is de Kenniskring Alfabetisering ISK iets voor jou!

KENNISKRING ALFABETISERING ISK

VOOR WIE?

Deze kenniskring is bedoeld voor docenten in de ISK die met alfaleerlingen werken. Heb je tips over een goede werkbare aanpak die je graag deelt met collega's? Heb je of zoek je goede voorbeelden van lessen in de praktijk? Heb je vragen die je graag bespreekt met collega's uit het land? Dan is de Kenniskring Alfabetisering ISK iets voor jou!

KENNISKRING ALFABETISERING ISK

WANNEER?

Dinsdag 15 februari, 15.00-17.00 uur, online via Zoom for Education.

KOSTEN

Aan deze bijeenkomst zijn geen kosten verbonden.

AANMELDEN

Aanmelden kan door uiterlijk vrijdag 28 januari 2022 een mail te sturen naar petra.popma@itta.uva.nl.

Let op: er is maar beperkt plaats.

ITTA UvA
www.itta.uva.nl

Petra Popma
petra.popma@itta.uva.nl